

Valtiovarainministeriön vero-osastolle

Olympiakomitean muistio lahjoitusvähennyksen laajentamisesta

Viite: Kutsu kuultavaksi henkilöiden tuloverotusta ja eräitä muita verotusta koskevia selvityksiä laativan hankkeen kokoukseen; HEVE-selvityshankkeen (VN/26808/2023) kuuleminen 5.12.2024

Pääministeri Petteri Orpon hallitus linjasi kevään 2024 kehysriihessä, että lahjoitusvähennys laajennetaan lahjoituksiin nuoriso-, kulttuuri-, liikunta-, urheilu- ja tietyt ehdot täyttävillä lapsijärjestöille vuodesta 2026 alkaen. Lisäksi hallituksen ohjelma sisältää kirjauksen, jonka mukaan selvitetään kehitysyhteistyöhön tehtävän lahjoituksen vähentämistä verotuksessa tai vapaaehtoisen lahjoituksen tekemistä verotuksen yhteydessä. Myös Kansalaisjärjestöstrategia 2023–2027 (Valtioneuvoston periaatepäätös, Oikeusministeriön julkaisuja, Mietintöjä ja lausuntoja 2024:20) sisältää kehysriihen linjausta vastaavan kirjauksen lahjoitusvähennyksen laajentamisesta. Lisäksi Kansalaisjärjestöstrategiassa todetaan, että kansalaisjärjestöjen yksityisrahoituksen lisäämiseksi selvitetään myös laajemmin rekisteröidyille yhdistyksille ja säätiöille osoitettujen lahjoitusten verovähennysoikeuden laajentamista.

Valtiovarainministeriön vero-osastolla on käynnistymässä hallituksen esityksen valmistelu lahjoitusvähennyksen laajentamiseksi. Suomen olympiakomitea kiittää mahdollisuudesta osallistua kuulemiseen aiheesta.

Olympiakomitea pitää hallituksen toimia lahjoitusvähennyksen laajentamiseksi tärkeänä kädenojennuksena järjestöille vaikeana aikana. Olemme tyytyväisiä, että liikuntayhteisön pitkäaikainen tavoite etenee.

Samalla Olympiakomitea pitää kriittisen tärkeänä, että lahjoitusvähennys saataisiin voimaan kaikkien sektorien yleishyödyllisille yhdistyksille ja säätiöille mahdollisimman pian, mielusti jo kesällä 2025, ja että vähennys koskisi myös yhteisöverotusta. Mikä uudistuksen toimeenpano lykkääntyy vuoteen 2026, riskinä on, että lahjoittajat laittavat lahjoituksensa jäihin odottaessaan uudistusta.

Yritysten saaminen vähennyksen piiriin yksityishenkilöiden lisäksi kasvattaisi selvästi lahjoitusten määrää. Lahjoitusvähennys on tärkeä kannustin varainhankinnalle erityisesti aikana, jolloin valtion rahoitusleikkaukset ovat jo käynnistyneet vuoden 2024 aikana.

Lisäksi pidämme tärkeänä, että asian valmistelussa ja toimeenpanossa kuullaan asianosaisia, ja että lahjoituksen saavan yhdistyksen tai säätiön hallinnollinen taakka on mahdollisimman kevyt. Tuemme Kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunnan (KANE) ehdotusta harkita sitä, että verovähennuskelpoisen lahjoituksen saajaksi määriteltäisiin automaattisesti sellainen yhdistys tai säätiö, jolla on Poliisihallituksen myöntämä voimassa oleva rahankeräyslupa.

Suomen Olympiakomitea

Valimotie 10

00380 Helsinki

Taustaksi

Parlamentaarinen sopu rahapeleillä rahoitettujen toimintojen uudesta rahoitusmallista murtui hallitusneuvotteluissa 2023, kun hallitusohjelmaan sisällytettiin historialliset leikkaukset valtionavustuksiin eri sektoreilla. Budjettiriihen päätöksillä opetus- ja kulttuuriministeriön valtionavustuksiin kohdistuvat säästöt aikaistuvat ja kiristyvät hallitusohjelmaan nähden. Olympiakomitea on äärimmäisen huolissaan leikkauksista OKM:n valtionavustuksiin. Liikuntabudjettia uhkaa jopa reilun 40 miljoonan euron leikkaus vuonna 2026. Hallitusohjelmassa on myös runsaasti erinomaisia kirjauksia liikunnan ja urheilun edistämiseksi, joiden kanssa leikkaukset ovat jyrkässä ristiriidassa.

Liikunnalla ja urheilulla on merkittäviä kansantaloudellisia vaikutuksia. UKK-instituutin mukaan liian vähäisen liikkumisen ja paikallaanolon kustannukset yhteiskunnalle ovat vuosittain yli 4,7 miljardia euroa. Liikunnan ja urheilun laajaa yhteiskunnallista vaikuttavuutta kuvaa hyvin se, että seuratoimintaan osallistuu eri rooleissa peräti 1,8 miljoonaa suomalaista ja että seuroissa vapaaehtoistyötä tekee peräti 500 000 suomalaista. Vapaaehtoistyön taloudellinen arvo on jopa 700 miljoonaa euroa vuosittain.

Huippu-urheilu koskettaa lähes koko kansakuntaamme ja tarjoaa mahdollisuuden irtautua arjesta, inspiroitua sekä kokea suuria tunteita. Yli 70 prosenttia suomalaisista pitää huippu-urheilumenestystä tärkeänä, ja urheilusisällöt ovat vuodesta toiseen katsotuimpien tv-lähetysten kärkisijoilla.

Pelkäämme, että mikäli odotettavissa olevia heikennyksiä liikunnan ja urheilun rahoitukseen ei kyetä kompensoimaan muilla toimilla, liikkumisen, liikunnan ja urheilun edistäminen ottaa takapakkia. Ilman kansalaisten toimintakyvyn kohenemistä liikkumattomuuden kustannukset jatkavat nousuaan ja julkisen talouden tasapainottamisessa ei tulla onnistumaan. Heikennykset liikunnan ja urheilun rahoitukseen eri hallinnontasoilla ja sektoreilla vaikuttavat negatiivisesti myös urheiluseuratoimintaan ja huippu-urheilun edellytyksiin.

Tätä taustaa vasten katsomme, että lahjoitusten verovähennysoikeuden laajentaminen tulee toteuttaa kiireellisesti.

Helsingissä 29.11.2024

Taina Susiluoto
toimitusjohtaja
Suomen Olympiakomitea

Suomen Olympiakomitea
Valimotie 10
00380 Helsinki